

№12 Ыдырыс Кадыркулов атындагы жалпы билим берүүчү орто мектебинин 8-классынын коопсуздукту алдына алуу боюнча түзүлгө иш планы

№	Аткарылуучу иштер	Мөөнөт	Иштин жүрүшү	Ким аткарат	Эскертүү
1	Өрт коопсуздугу боюнча инструкция менен тааныштыруу	Сентябрь	Класстык чогулуш	кл. жет	
2	Өзгөчө кырдаал учурунда окуучулардын өмүрүн коргоо боюнча инструкция менен тааныштыруу	Сентябрь	Класстык чогулуш	Кл. жет	
3	Көчөдө жүргөн жолбун иттерден абайла!	Октябрь	Дил баян	Кл. жет	
4	Бейтааныш адамдардан сак бол!	Ноябрь	Аңгемелешүү	Кл. жет	
4	Жарылуучу куралдан сактаналы!	Декабрь	аңгемелешүү	Кл. жет	

Класс жетекчи: Турдакунова Б.Т.

Бекитемин.

№12 Ыдырыс Кадыркулов атындагы
жалпы билим берүүчү орто мектебинин
директору:

Жээналиева Г.Ш.

“ 15 сентябрь 2022-ж

№12 Ыдырыс Кадыркулов атындагы жалпы билим берүүчү орто мектебинин 6-классынын өрт коопсуздукту алдын алуу боюнча түзүлгөн жылдык иш планы.

№	Аткарылуучу иштер	Мөөнөтү	Иштин жүрүшү	Ким аткарат	Эскертүү
1	Орт коопсуздугу боюнча инструкция менен тааныштыруу	Сентябрь	Класстык чогулуш	Кл. жет	
2	Өзгөчө кырдаал учурунда окуучулардын өмүрүн коргоо боюнча инструкция менен тааныштыруу	Сентябрь	Класстык чогулуш	Кл. жет	
3	Көчөдө жүргөн жолбун иттерден абайла	Октябрь	Дил баян	Кл. жет	
4	Бей тааныш адамдардан сак бол!	Ноябрь	Ангемелешүү	Кл. жет	
5	Жарылуучу курапдан сактаналы	Декабрь	Ангемелешүү	Кл. жет	
6	Жолдо жүрсөн абайла!	Январь	Түшүндүрүү	Кл. жет	
7	Кутурма	Февраль	Жат жазуу	Кл. жет	
8	Жугуштуу оорулардан сатангыла!	Март	Жат жазуу	Кл. жет	
9	Тазалык өмүрдүн мүлкү	Апрель	Ангемелешүү	Кл. жет	
10	Спорт мене дене чындайбыз.	Май	Спорттук оюндар	Кл. жет	

Класс жетекчи: Ботоканова А.

Жолдо жүрүүнүн эрежелерин сактоо

№	Окуучунун аты, жөнү	Сабактын өтүлгөн убагы	Окуучунун колу
1	Бактыбеков Бекзат.	14-сентябрь	<i>Бекз.</i>
2	Бекбоосунова Таажыкан	14-сентябрь	<i>Таа</i>
3	Жусупакматов Нурмухаммед	14-сентябрь	<i>Жус</i>
4	Маратбскова Элмира	14-сентябрь	<i>Элмир</i>
5	Султанканова Гулина	14-сентябрь	<i>Гули</i>
6	Көчкөнбаева Адема	14-сентябрь	<i>Аде</i>
7	Нышанова Аэлита	14-сентябрь	<i>Наш</i>
8	Таштанбеков Муханбет	14-сентябрь	<i>Т.Мух</i>
9	Турсунбеков Бакдөөлөт	14-сентябрь	<i>Турс</i>
10	Эсенканов Бекзат	14-сентябрь	<i>Эсен</i>
11	Өзгөрүшов Элтааны	14-сентябрь	<i>Өзг</i>

Жетекчи: *Б.Т.* Турдакунова Б.Т.

Техникалык коопсуздук эрежелерин сактоо

№	Окуучунун аты, жөнү	Сабактын өтүлгөн убагы	Окуучунун колу
1	Бактыбеков Бекзат.	7-сентябрь	
2	Бекбоосунова Таажыкан	7-сентябрь	
3	Жусупакматов Нурмухаммед	7-сентябрь	
4	Маратбскова Элмира	7-сентябрь	
5	Султанканова Гулина	7-сентябрь	
6	Көчкөнбаева Адема	7-сентябрь	
7	Нышанова Аэлига	7-сентябрь	
8	Таштанбеков Муханбет	7-сентябрь	
9	Турсунбеков Бакдөөлөт	7-сентябрь	
10	Эсенканов Бекзат	7-сентябрь	
11	Өзгөрүшов Элтааны	7-сентябрь	

Класс жетекчи: Турдакунова Б.Т.

Техникалык коопсуздук эрежелерин сактоо

6-класс

№	Окуучунун аты-жөнү	Сабактын өтүлгөн убагы	Окуучунун колу
1	Абышова Аймырза	Сентябрь	Аймырза.
2	Бейшекеев Байбол	Сентябрь	Байбол
3	Жоржешов Ислам	Сентябрь	Ислам.
4	Келдибекова Нурпери	Сентябрь	Нурпери.
5	Темиркулова Алия	Сентябрь	Алия
6	Эсентурова Баяна	Сентябрь	Баяна

Класс жетекчи: *Ботоканова* Ботоканова Анаркүл.

Жолдоо жүрүүнүн эрежелерин сактоо

6-класс

№	Окуучунун аты-жөнү	Сабактын өтүлгөн убагы	Окуучунун колу
1	Абышова Аймырза	Октябрь	Аймырза.
2	Бейшекеев Байбол	Октябрь	Байбол.
3	Жержешов Ислам	Октябрь	Ислам.
4	Келдибекова Нурпери	Октябрь	Нурпери.
5	Темиркулова Алия	Октябрь	Алия.
6	Эсентурова Баяна	Октябрь	Баяна.

Класс жетекчиси:

Ботоканова Анаркүл.

Сабактын темасы: Жолдо жүрүү эрежелери

Сабактын максаты:

- Жолдо жүрүү эрежелери боюнча билимдерин бекемдөө;
- Жоопкерчиликке, сезимтал болууга, өздөрүнө кам көрө билүүгө тарбияланышат.

Сабактын жабдылышы: сүрөттөр, плакаттар,

Сабактын жүрүшү:

Мугалимдин сөзү:

Коомдун өнүгүшү менен автомобилдер да көп чыгууда. Ошону менен бирге автомобиль кырсыктардын да себепкери болушу мүмкүн.

Механикалык транспорттогу болгон биринчи кырсык француз окумуштуусу Кюньо жасап чыгарган буу менен жүрүүчү арабада болгон. Буу менен жүрүүчү арабаны Париждин көчөлөрүндө айдап чыгышкан. Айдоочу оор жана эби сыны жок машинаны башкара албай калып, ал таш дубалга барып тийген. Анын казаны бүт Парижди дүңгүрөтүп жарылган. Айдоочу ооруканага түшкөн.

Кыймылдаткычы бензин менен иштеген тез жүрүүчү автомобилдер чыгарыла баштагандан тартып жол транспорт кырсыктары да көбөйө баштады. Айдоочулар жол кырсыктарынын катышуучуларынын бири болот. Алар атаы айдоочулук окуусун бүтүп, жол кыймылдарынын эрежелери жана транспорт каражаттарын айдоого машыккандары боюнча экзамен беришет. Машина айдоочуларга караганда жөө жүрүүчүлөрдүн саны көп, алар да жол кыймылдарына катышышат. Алардын ичине жолдо жүрүү эрежелерин билбегендер көп. Айдоочуларга караганда жөө жүрүүчүлөрдүн тартип бузгандарын ушуну менен түшүндүрүүгө болот. Муну менен алар бир жеринен майып болуп же өлүмгө дуушар болушат жана мамлекетке материалдык жактан чоң зыянга келтирет: транспорт каражаттары, жол, жолду жарык кылып турган түзүлүштөр, жашылдандыруучу өсүмдүктөр, көчөлөр жана башка жолдун жабдуулары бүлүндүрүлөт. Жолдо жүрүүнүн эрежелерин билүү үчүн, аларды окуп үйрөнүү керек жана аларды жакшы гана билбестен сактай да билүү керек. Бирок көчөлөрдө тартип сактабаган окуучулар да бар. Бул тартипсиздик көчөлөрдө жана жолдордо баш аламандыктарды түзүшүп, кээде кырсыктардын себепкери да болушат.

Жолдо жүрүү эрежелери- көчө жана жол закону

Жолдо жүрүү эрежелеринин тарыхынан. Жолдо жүрүү эрежелерин автомобилдер чыга электе эле жол эрежелерин киргизүү аракеттери болгон. 1683-ж. Россияда падышалар Ионна жана Петр Алексеевичтедин «Ар кандай даражадагы адамдарга узун тизгин жана камчыны колго алып гана айдаганды жакшы көргөндөр көбөйүп, анын натыйжасында кишилерди койдургандар болууда» деп жазылган указы жарыяланган. О.э. тартип бузгандар кайталанса жоопкерчиликке тартуу эскертилген.

Каран кескени
19.10.21
21.10.21

Тема: **Өрт коопсуздугунан сактаналы**

Өрт кырсыгы – бул материалдык баалуулуктардын өрттөнүп жок болушу жана адам баласынын өмүрүнө коркунуч менен коштолгон, контролдука алынбаган өрттөнүп-күйүү процесси.

Өрт эмнеден келип чыгат

Өрттүн чыгышы адам баласынын өмүрүнө коркунуч келтирип, олуттуу чыгымдарга алып келет. Өрттүн чыгышына жана анын алоолонуп тутанып кетишине түрткү берген шарттардан болуп, төмөнкүлөр болуп саналат:

- күйүүчү материалдардын болушу;
- күйүп жаткан өрттүн жалбыртташына шарт түзгөн зарыл сандагы кислороддун болушу;
- учкундан жалындын тутанышы.

Табигый өрттүн түрлөрү

- Жерден чыккан өрт – бул, токойлуу жерлерден чыккан өрт, мында токой ичинде өскөн баардык чөптөр, бадалдар, дарактардын тамырлары өрт кучагында калат.
- Жогоруда чыккан өрт – бул, токой массивдеринде чыккан өрт. Мында өрт жалыны дарактардын бутактарына жайылат, өзгөчө мында жалбырактуу бак-дарактар жабыр тартат.
- Жер астындагы өрт – мында, токойдогу өсүмдүктөрдүн тамырларынын күйүшү жүрөт.
- Негизи өрт кырсыгынын 2 түрү болот, биринчиси, жеке имараттар, үйлөрдө чыккан кырсык болсо, экинчиси, жаратылышта чыккан өрт кырсыктары болуп саналат. Имараттарда өрт кокустан чыгып кетсе, жаратылыш кучагында болгон өрттөр көпчүлүк учурда гана кургакчылыктын кесепетинен, күндүн ысыгынан өрттөнүп кетиши мүмкүн. Ошондуктан жаратылышка эс алуу үчүн барышкан адамдар өрт коопсуздугунун эрежелеринин сактоосу керек.
- Айта кетсек, электр жабдууларынан келип чыккан өрт 28%ды түзсө, ал эми балдардын от менен ойноосунан келип чыккан өрттүн саны 9%ды түзүп, эң эле өрт кырсыгы 47,8% турак-жайларда катталган.

Техникалык коопсуздук эрежелери

- 1. Мугалимден уруксатсыз жумушчу орунга техникалык каражатты пайдаланууга болбойт.**
- 2. Класста кагаз күйгүзүүгө, тез от алуучу нерселерди колдонууга тыю салынат.**
- 3. Класстагы көргөзмө куралдарга, инвентарларга, стенддерге этияттык менен мамиле жасоо.**
- 4.Класстагы бекитүүдөн мурда техникалык каражаттарды электр тогунаан ажыратып, бардык инвентарлардын өз ордунда экенин текшерүү керек.**
- 5.Класста окуучулук эреже сакталууга тийиш.**
- 6.Учтуу жана курч нерселерди,күйгүзүүчү буюмдарды мектепке алып келбөө жана чөнтөккө салбагыла.**
- 7.Жогорудагы техникалык коопсуздук эрежелерин ар бир окуучу аткарышы жана сакташы керек.**

Коопсуздук техникасын сактоо эрежелери

1. Ток туташтыруу жана өчүрүүчү булактар ишке даяр болушу керек.
2. Техника каражаттары ишке жарактуу болушу керек.
3. Ток булагына иш башталарда гана туташтыруу зарыл
4. Техника каражаттары менен тааныш гана адамдар иштей алышат.
5. Ток булагына туташтыруучу жерлер бузулган болсо, анда өз алдынча иш жүргүзүүгө болбойт.
6. Техникалык каражаттар тарбиячынын жетекчилиги астында колдонууга тийиш.
7. Балдар жанына ар кандай учтуу буюмдарды алып жүрүүгө тыюу салынат.
8. Тайпалардагы бардык буюмдарга аяр мамиле кылуу зарыл.

Бекитемин.

№12 Ыдырыс Кадыркулов атындагы
жалпы билим берүүчү орто мектебинин
директору:

Жээналиева Г.Ш.

“ 15 сентябрь 2022-ж

№12 Ыдырыс Кадыркулов атындагы жалпы билим берүүчү орто мектебинин 6-классынын өрт коопсуздукту алдын алуу боюнча түзүлгөн жылдык иш планы.

№	Аткарылуучу иштер	Мөөнөтү	Иштин жүрүшү	Ким аткарат	Эскертүү
1	Орт коопсуздугу боюнча инструкция менен тааныштыруу	Сентябрь	Класстык чогулуш	Кл. жет	
2	Өзгөчө кырдаал учурунда окуучулардын өмүрүн коргоо боюнча инструкция менен тааныштыруу	Сентябрь	Класстык чогулуш	Кл. жет	
3	Көчөдө жүргөн жолбун иттерден абайла	Октябрь	Дил баян	Кл. жет	
4	Бей тааныш адамдардан сак бол!	Ноябрь	Ангемелешүү	Кл. жет	
5	Жарылуучу курапдан сактаналы	Декабрь	Ангемелешүү	Кл. жет	
6	Жолдо жүрсөн абайла!	Январь	Түшүндүрүү	Кл. жет	
7	Кутурма	Февраль	Жат жазуу	Кл. жет	
8	Жугуштуу оорулардан сатангыла!	Март	Жат жазуу	Кл. жет	
9	Тазалык өмүрдүн мүлкү	Апрель	Ангемелешүү	Кл. жет	
10	Спорт мене дене чындайбыз.	Май	Спорттук оюндар	Кл. жет	

Класс жетекчи: Ботоканова А.

Каран чыгышы
19.10.21 1-889

Тема: Орт коопсуздугунан сактаналы

Орт кырсыгы – бул материалдык баалуулуктардын өрттөнүп жок болушу жана адам баласынын өмүрүнө коркунуч менен коштолгон, контролдука алынбаган өрттөнүп-күйүү процесси.

Орт эмнеден келип чыгат

Орттун чыгышы адам баласынын өмүрүнө коркунуч келтирип, олуттуу чыгымдарга алып келет. Орттун чыгышына жана анын алоолонуп тутанып кетишине түрткү берген шарттардан болуп, төмөнкүлөр болуп саналат:

- күйүүчү материалдардын болушу;
- күйүп жаткан өттүн жалбыртташына шарт түзгөн зарыл сандагы кислороддун болушу;
- учкундан жалындын тутанышы.

Табигый өрттүн түрлөрү

- Жерден чыккан өрт – бул, токойлуу жерлерден чыккан өрт, мында токой ичинде өскөн баардык чөптөр, бадалдар, дарактардын тамырлары өрт кучагында калат.
- Жогоруда чыккан өрт – бул, токой массивдеринде чыккан өрт. Мында өрт жалыны дарактардын бутактарына жайылат, өзгөчө мында жалбырактуу бак-дарактар жабыр тартат.
- Жер астындагы өрт – мында, токойдогу өсүмдүктөрдүн тамырларынын күйүшү жүрөт.
- Негизи өрт кырсыгынын 2 түрү болот, биринчиси, жеке имараттар, үйлөрдө чыккан кырсык болсо, экинчиси, жаратылышта чыккан өрт кырсыктары болуп саналат. Имараттарда өрт кокустан чыгып кетсе, жаратылыш кучагында болгон өрттөр көпчүлүк учурда гана кургакчылыктын кесепетинен, күндүн ысыгынан өрттөнүп кетиши мүмкүн. Ошондуктан жаратылышка эс алуу үчүн барышкан адамдар өрт коопсуздугунун эрежелеринин сактоосу керек.
- Айта кетсек, электр жабдууларынан келип чыккан өрт 28%ды түзсө, ал эми балдардын от менен ойноосунан келип чыккан өрттүн саны 9%ды түзүп, эң эле өрт кырсыгы 47,8% турак-жайларда катталган.